

Przedmiotowy system oceniania

Edukacja dla bezpieczeństwa

**w Publicznym Gimnazjum
im. Władysława II Jagiełły
w Choszcznie**

Choszczno, 2014

I. PODSTAWOWE ZASADY NAUCZANIA EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA W PUBLICZNYM GIMNAZJUM im. WŁADYSŁAWA II JAGIEŁŁY W CHOSZCZCZynie

- I. Przedmiotowy System Oceniania z Edukacji dla bezpieczeństwa /EdB/ jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania Publicznego Gimnazjum im. Władysława II Jagiełły w Choszczynie /zwanego dalej Gimnazjum.
- II. Przedmiotowy System Oceniania opracowany został w oparciu o materiał wydawnictwa Nowa Era. Seria wydawnicza „**Żyję i działam bezpiecznie. Edukacja dla bezpieczeństwa**” dla **klas I–III gimnazjum** zawiera treści zgodne z nową podstawą programową wprowadzoną na mocy Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23.12.2008 r. (Dz U Nr 4, poz. 17, z dnia 15.01.2009 r., w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół). W skład zestawu dydaktycznego wchodzi i między innymi podręcznik z ćwiczeniami (**numer w wykazie MEN 17/2009**). Podręcznik do gimnazjum jest też znakomitą podstawą dalszego kształcenia na IV etapie edukacyjnym. Wszystkie publikacje z serii wydawniczej „Żyję i działam bezpiecznie. Edukacja dla bezpieczeństwa” dla klas I–III gimnazjum uwzględniają nowe wytyczne Europejskiej Rady Resuscytacji 2010.
- III. Przedmiotowy System Oceniania ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia.
- IV. Nauczanie EdB w Gimnazjum realizowane jest w trakcie pierwszej klasy w wymiarze jednej godziny lekcyjnej w tygodniu.
- V. W trakcie procesu dydaktycznego ma miejsce, w miarę potrzeb, indywidualizacja pracy z uczniem.

II. CELE NAUCZANIA PRZEDMIOTU EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA W GIMNAZJUM

1. Cele ogólne

Cele edukacyjne ogólne opisują najważniejsze umiejętności w zakresie danego przedmiotu kształtowane podczas pracy nad wymaganiami szczegółowymi.

- I. Znajomość powszechnej samoobrony i ochrony cywilnej.
Uczeń rozumie znaczenie powszechnej samoobrony i ochrony cywilnej.
- VI. Przygotowanie do działania ratowniczego.
Uczeń zna zasady prawidłowego działania w przypadku wystąpienia zagrożenia życia i zdrowia.
- VII. Nabycie umiejętności udzielania pierwszej pomocy.
Uczeń umie udzielać pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

2. Cele szczegółowe: kształcenia i wychowania

Cele szczegółowe kształcenia i wychowania opisują wiadomości, umiejętności i sprawności intelektualne, jakie uczniowie mają opanować.

Wychodząc naprzeciw potrzebom współczesnego społeczeństwa globalnego, trzeba przeciwstawić się takiemu modelowi życia, który zmierza do zatracenia człowieczeństwa. Nowy człowiek-Europejczyk to taki, który posiada swoje przekonania moralne, jest gotowy do realizacji zasad etycznych i obrony wartości społeczno-moralnych, ma umiejętność życia we wspólnocie i twórczo uczestniczy w kształtowaniu życia społecznego i współczesnej cywilizacji. Samo mówienie o wartościach i umiejętnościach a nawet doprowadzenie uczniów do ich zrozumienia i zapamiętania, nie jest wystarczające. Ukazanie ich konieczności w życiu, winno stać się najważniejszym działaniem wychowawczym szkoły i każdego nauczyciela-wychowawcy. Koniecznym jest takie ukazywanie wartości, aby wychowanek przekonał się do nich. Uczeń musi sam, przekonać się do określonych wartości musi widzieć ich przydatność, wobec otaczającego go środowiska społecznego i przyrodniczego.

3. Cele wychowawcze:

- wzbudzanie potrzeby uczenia się, doskonalenia i wszechstronnego rozwoju,
- przygotowanie do świadomego, aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu zawodowym i publicznym,
- kształtowanie umiejętności dokonywania poprawnych wyborów moralnych,
- godne reprezentowanie siebie, klasy, szkoły w różnych sytuacjach,
- rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska,
- kształtowanie właściwych postaw wobec ludzi, promowanie szacunku dla drugiego człowieka,
- kształtowanie więzi z własną szkołą oraz umiejętność identyfikowania się z nią,
- uświadamianie roli zdrowego współzawodnictwa i współpracy w zespole,
- budzenie zainteresowań aktualnymi problemami najbliższego otoczenia i kraju,
- kształtowanie kreatywności i asertywności,
- kształtowanie umiejętności w posługiwaniu się nowoczesnymi środkami komunikacji i informacji.
- wyzwalanie aktywnej postawy wobec zagrożeń środowiska przyrodniczego, w miejscu zamieszkania,
- kształtowanie zachowań ukierunkowanych na ochronę środowiska przyrodniczego,

4. Cele przedmiotowego systemu oceniania:

- poinformowanie ucznia zasadach oceniania jego osiągnięć
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju
- motywowanie ucznia do dalszej pracy
- poinformowanie rodziców o postępach, uzdolnieniach i trudnościach ucznia.

5. Przedmiotem oceny i kontroli osiągnięć ucznia są:

- ✓ Wiadomości (zapamiętywanie, zrozumienie)
- ✓ Umiejętności (zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych i problemowych)
- ✓ Postawy i przekonania (aktywność, zaangażowanie w proces uczenia się)

III. OCENA SZCZEGÓŁOWYCH OSIAGNIĘĆ

Ocena	Umiejętność i aktywność Ucznia:	Wiedza Ucznia
Celujący	<ul style="list-style-type: none"> ▪ inicjuje dyskusję ▪ przedstawia własne (racjonalne) koncepcje rozwiązań, działań, przedsięwzięć ▪ systematycznie wzbogaca swoją wiedzę i umiejętności, dzieli się tym z grupą ▪ odnajduje analogie, wskazuje szanse i zagrożenia określonych rozwiązań ▪ wyraża własny, krytyczny, twórczy stosunek do omawianych zagadnień ▪ argumentuje w obronie własnych poglądów, posługując się wiedzą pozaprogramową 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zdobył wiedzę znacznie wykraczającą poza zakres materiału programowego
Bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych źródeł informacji ▪ samodzielnie rozwiązuje zadania i problemy postawione przez nauczyciela ▪ jest aktywny na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych (zawodach, konkursach) ▪ bezbłędnie wykonuje czynności ratownicze, koryguje błędy kolegów ▪ odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze ▪ sprawnie wyszukuje w różnych źródłach informacje o sposobach alternatywnego działania (także doraźnego) ▪ umie pokierować grupą rówieśników; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zdobył pełen zakres wiedzy przewidziany w programie ▪ sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania zadań z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa
Dobry	<ul style="list-style-type: none"> ▪ samodzielnie korzysta ze wskazanych źródeł informacji ▪ poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo-skutkowych ▪ samodzielnie wykonuje typowe zadania o niewielkim stopniu złożoności ▪ podejmuje wybrane zadania dodatkowe ▪ jest aktywny w czasie lekcji ▪ poprawnie wykonuje czynności ratownicze, umie dobrać potrzebny sprzęt i wykorzystać niektóre środki ratownicze 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opanował materiał programowy w stopniu zadowalającym
Dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji ▪ samodzielnie wykonuje proste zadania w trakcie zajęć ▪ przejawia przeciętną aktywność 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ opanował podstawowe elementy programu, pozwalające na podjęcie w otoczeniu działań ratowniczych i zabezpieczających
Dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przy pomocy nauczyciela wykonuje proste polecenia, wykorzystując podstawowe umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wykazuje braki w wiedzy, nie uniemożliwiają one jednak dalszej edukacji i mogą zostać usunięte.
Niedostateczny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nie potrafi wykonać prostych poleceń, wymagających zastosowania podstawowych umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wykazuje braki w wiedzy, które uniemożliwiają dalszy rozwój w ramach przedmiotu

IV. KONTROLA I OCENA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

Systematycznej, planowej kontroli i ocenie podlegają wszystkie formy aktywności uczniów przy użyciu różnych narzędzi pomiaru dydaktycznego tj. wypowiedzi, czynności polecane przez nauczyciela, wytwory pracy (albumy, mapy, schematy, wykresy, katalogi itp.), odpowiedzi, rozwiązywanie krzyżówek, kartkówki, sprawdziany, testy a także aktywność na zajęciach (uczestnictwo w ćwiczeniach, dyskusji – poprawność działania, logika argumentacji, oryginalność i przydatność proponowanych rozwiązań).

Ocena ma na celu pobudzenie uczniów do systematycznego przygotowania się do lekcji, aktywności na lekcjach, odrabiania prac domowych i zaliczeniowych.

Wymagania zaliczeniowe wyznaczają minima jakie uczeń musi spełnić, aby otrzymać ocenę pozytywną. Sytuacja ta powoduje to, że nawet uczeń, który ma problemy z nauką, wie co musi spełnić pozytywnego.

A. ZASADY OCENIANIA

1. Z wymaganiami edukacyjnymi oraz z zasadami oceniania i formami sprawdzania wiedzy i umiejętności uczeń zostaje zapoznany na pierwszych zajęciach lekcyjnych;
2. Wymagania edukacyjne z poszczególnych zajęć udostępniane są do wglądu uczniom i rodzicom (prawnym opiekunom) przez nauczycieli i wychowawców na terenie szkoły oraz na stronie internetowej.
3. Na ocenę osiągnięć edukacyjnych ucznia nie ma wpływu jego zachowanie, wygląd, światopogląd, status społeczny i wcześniejsze osiągnięcia szkolne.
4. **Uczeń ma prawo raz w semestrze do poprawy wybranej formy sprawdzania wiedzy i umiejętności w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od dnia jej oddania i omówienia oraz (ma prawo poprawić ocenę z dowolnej formy, oprócz pracy na lekcji i aktywności). Niewykorzystane poprawy w pierwszym okresie przechodzą na drugi okres.**
5. Poprawa prac jest dobrowolna. Uczeń pisze ją tylko jeden raz. Uzyskana ocena z poprawy jest ostateczna.
6. Uczeń może dokonać poprawy w terminie uzgodnionym z nauczycielem jednak nie dłuższym niż dwa tygodnie od dnia przyjścia do szkoły.
7. Praca poprawiana obejmuje taki sam zakres wymagań edukacyjnych. W przypadku długotrwałej choroby wystawiamy ocenę śródroczną lub roczną na podstawie ocen cząstkowych możliwych do zdobycia przez ucznia.
8. Praca poprawiana obejmuje taki sam zakres wymagań edukacyjnych. W przypadku długotrwałej choroby wystawiamy ocenę śródroczną lub roczną na podstawie ocen cząstkowych możliwych do zdobycia przez ucznia.
9. Uczeń ma prawo do zgłoszenia jednego nieusprawiedliwionego nieprzygotowania do zajęć. W sytuacjach losowych, drugie nieprzygotowanie zgłaszają rodzice ucznia do wychowawcy klasy lub nauczyciela przedmiotu. Nieprzygotowanie powinno być zgłoszone przez ucznia na początku lekcji. Zapis ten nie dotyczy zapowiedzianych prac klasowych.
10. Niewykorzystane nieprzygotowania z I okresu przechodzą na II okres.

11. W przypadku kiedy uczeń nie przyniósł w ustalonym terminie pracy, otrzymuje ocenę niedostateczną, którą można w ramach limitu, poprawić.
12. Na koniec okresu nie przewiduje się sprawdzianu zaliczeniowego.
13. Oceny wystawiane przez nauczyciela są jawne i uzasadnione; uczeń również ma możliwość samooceny oraz oceny swojej pracy przez kolegów.
14. Na prośbę ucznia otrzymywane przez niego oceny będą wpisywane przez nauczyciela do zeszytu przedmiotowego (tabela osiągnięć ucznia).
15. Prace klasowe (testy) są obowiązkowe.
16. Kontrola pisemna obejmuje:
 - a\ krótkie (do 15 min.) kartkówki obejmujące do 3 ostatnich tematów.
 - b\ zapowiedziane, z co najmniej jednotygodniowym wyprzedzeniem i zapisem w dzienniku większe prace kontrolne.
 - c\ nauczyciel zobowiązany jest podać uczniom zakres materiału do pisemnej pracy kontrolnej
 - d\ praca klasowa musi być poprzedzona lekcją utrwalającą materiał
 - e\ nauczyciel zobowiązany jest do oddania dużej pracy kontrolnej w ciągu dwóch tygodni od daty jej przeprowadzenia, krótkich prac pisemnych w ciągu tygodnia.
17. Prace kontrolne uczniowie otrzymują na lekcji na czas omówienia, po czym oddają je nauczycielowi, który przechowuje je do końca roku szkolnego.
18. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę.
19. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów), sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom).
20. Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego, w którym powinny znajdować się zapisy tematów, notatki, zapisy poleceń ustnych lub pisemnych prac domowych, tabela osiągnięć ucznia, miejsce na korespondencję z rodzicami. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie; uczeń w przypadku nieobecności w szkole powinien zeszyt uzupełnić.
21. W razie kłopotów z opanowaniem wiadomości i umiejętności uczeń może zwrócić się do nauczyciela. Jeżeli będzie to konieczne, wspólnie ustalą program wspomagający.

B. FORMY SPRAWDZANIA I OCENIANIA

I. Podstawą oceny są:

- a) prace klasowe, testy (1-4),
- b) wypowiedzi ustne i pisemne - kartkówki (1-6)
- c) formy praktyczne i problemowe (1-6) (w tym projekt edukacyjny, praca w grupach, ćwiczenia praktyczne)
- d) aktywność, zaangażowanie (1-5)
- e) prace domowe (1-4)
- f) zeszyt 1 raz w okresie
- g) praca dodatkowa w formie dowolnej np. prezentacji lub plakatu, itp. (przynajmniej raz w roku – dla uczniów chętnych)
- h) udokumentowany udział w zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych 1 raz w okresie ,
- i) udokumentowane osiągnięcia szkolne i pozaszkolne (indywidualnie).

II. Obserwacja ucznia uwzględnia:

- przygotowanie do lekcji, prowadzenie zeszytu, wypowiedzi na lekcji,
- praca w grupie,
- posługiwanie się sprzętem i pomocami naukowymi (modele, tablice graficzne itp.)
- aktywność odnotowywaną na bieżąco

Oceny za pracę w grupie, prace długoterminowe i aktywność wystawiane są po uwzględnieniu samooceny ucznia i oceny jego pracy przez kolegów.

Oceny bieżące, śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych dla wszystkich uczniów ustala się według następującej skali:

Stopień	Oznaczenia cyfrowe	Skrót literowy
<i>celujący</i>	6	cel
<i>bardzo dobry</i>	5	bdb
<i>dobry</i>	4	db
<i>dostateczny</i>	3	dst.
<i>dopuszczający</i>	2	dop
<i>niedostateczny</i>	1	ndst

OCENA BIEŻĄCA I JEJ KRYTERIA

1. Wypowiedzi ustne – oceniana jest zawartość rzeczowa, umiejętność formułowania myśli, stosowanie terminologii biologicznej, zgodność z poziomem wymagań, umiejętność ilustrowania wypowiedzi poprzez wykorzystanie pomocy naukowych (modele, tablice graficzne) lub wykonanie wykresu, rysunku itp.

2. Prace pisemne

- kartkówki składają się z kilku krótkich pytań; pytania są punktowane,
- sprawdziany zawierają kilka lub kilkanaście pytań bądź też są w formie testu;
- testy zawierają zadania otwarte lub zamknięte, którym jest przyporządkowana określona liczba punktów,
- W przypadku, gdy nauczyciel stwierdzi, że uczeń pracował niesamodzielnie podczas testu, pracy klasowej itp. uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy.**

Sposób wystawiana oceny z pisemnej pracy kontrolnej

Wszystkie pisemne prace kontrolne oceniane są według następującej skali:

poniżej 30%	niedostateczny
od 30% i poniżej 55%	dopuszczający
od 55% i poniżej 75%	dostateczny
od 75% i poniżej 90%	dobry
od 90% do 100%	bardzo dobry
100% + zadanie dodatkowe	celujący

Kryteria oceny wypowiedzi pisemnej (sprawdziany, kartkówki, zadania domowe):

- ✓ zrozumienie tematu
- ✓ stopień wyczerpania materiału
- ✓ sposób prezentacji jako umiejętność posługiwania się wiedzą i pojęciami
- ✓ selekcja materiału rzeczowego, logiczne wiązanie faktów, dostrzeganie związków przyczynowo - skutkowych,
- ✓ analiza, porównywanie, wyjaśnianie, uogólnianie, własna ocena)
- ✓ poprawna polszczyzna
- ✓ ortografia, styl, język jasny, zwięzły, precyzyjny;
- ✓ konstrukcja pracy i jej szata graficzna - wstęp, rozwinięcie, zakończenie, z uwzględnieniem odpowiednich proporcji, prawidłowo podpisane i opisane rysunki, schematy

3. Prace długoterminowe - przy ustaleniu oceny brane są pod uwagę sposób zaplanowania, samodzielność, wartość merytoryczna, umiejętność prezentacji wyników, oryginalność i pomysłowość, estetyka wykonania, kompletność, możliwości ucznia.

4. Ćwiczenia praktyczne ćwiczenia praktyczne, którymi są czynności ratownicze

(oceniane pod kątem poprawności, staranności, samodzielności)

5. Prace domowe - ocenie podlegają: pomysłowość rozwiązania, poprawność rzeczowa, umiejętność prezentacji (w przypadku prac ustnych), zgodność z poziomem wymagań.

6. Samoocena -- w miarę możliwości czasowych na koniec semestru uczeń dokonuje samooceny, a nauczyciel oceny ucznia

7. Praca w grupie bierze się pod uwagę: precyzyjność, stopień zaangażowania, efektywność, czas jej wykonania.

8. Przy ocenie za aktywność brane są pod uwagę:

- systematyczność, samodzielność i zaangażowanie;
- odkrywczność i rozwijanie zainteresowań.

9. Aktywność pozalekcyjna - udział w konkursach:

a.) szkolnym (wewnętrznym)

- wyniki najwyższe (3 pierwsze miejsca) - ocena celująca, waga 1,
- wyniki na poziomie wyższym niż przeciętny - ocena bardzo dobra, waga 1,

b.) pozaszkolnym (zewnętrznym)

- awans do następnego etapu - celujący, waga 1,
- udział w eliminacjach wojewódzkich - celujący, waga 2,
- zdobycie tytułu laureata - celujący na koniec roku szkolnego;

10. Udział w projekcie

Ocenie podlega: zaangażowanie, systematyczność, samodzielność, korzystanie z materiałów źródłowych, postawa proekologiczna

W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe (uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania) potwierdzone pisemną opinią poradni psychologicznej – pedagogicznej lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej, nauczyciel obniży wymagania edukacyjne w porozumieniu z jego rodzicami oraz pedagogiem szkolnym.

V. KLASYFIKACJA ŚRÓDROCZNA I ROCZNA

1. Klasyfikacja śródroczna polega na okresowym podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania i zachowania ucznia oraz ustaleniu śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania.
2. Klasyfikację śródroczną uczniów przeprowadza się co najmniej raz w ciągu roku szkolnego.
3. Na miesiąc przed śródrocznym zebraniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne, są zobowiązani do poinformowania ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) o przewidywanej ocenie niedostatecznej w zeszytach przedmiotowych. Uczniowie zobowiązani są do uzyskania potwierdzenia faktu zapoznania się rodziców (prawnych opiekunów) z proponowaną oceną.
4. Klasyfikacja roczna, polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, i zachowania ucznia w danym roku szkolnym oraz ustaleniu rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych i rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, według skali, o której mowa w rozporządzeniu MENiS z dn. 07 września 2004 § 12 ust. 2 i § 13 ust. 3.
5. Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym rady pedagogicznej nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia edukacyjne są obowiązani poinformować ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów), w formie pisemnej (w zeszytach przedmiotowych), o przewidywanych dla niego rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych. Obowiązkiem ucznia jest uzyskać potwierdzenie faktu zapoznania rodziców z proponowaną oceną (rodzice podpisują informację zwrotną).
6. Przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych ustalana jest na podstawie ocen cząstkowych
7. Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym rady pedagogicznej wychowawca klasy informuje pisemnie ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) w formie karty informacyjnej o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania. Obowiązkiem ucznia jest uzyskać potwierdzenie faktu zapoznania rodziców z proponowaną oceną (rodzice podpisują informację zwrotną).
8. W oddziałach integracyjnych śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ustala nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne, po zasięgnięciu opinii nauczyciela współorganizującego kształcenie integracyjne.
9. Rok szkolny składa się z dwóch okresów.
10. Okres pierwszy trwa od dnia rozpoczęcia roku szkolnego do piątku poprzedzającego 15 stycznia.
11. Okres drugi rozpoczyna się w pierwszy poniedziałek po 15 stycznia i trwa do dnia kończącego rok szkolny.
12. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z dodatkowych zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne dodatkowe zajęcia edukacyjne. Roczna ocena klasyfikacyjna z dodatkowych zajęć edukacyjnych nie ma wpływu na promocję do klasy programowo wyższej ani na ukończenie szkoły.
13. W ostatnich dwóch tygodniach przed zakończeniem okresu weryfikacja wiedzy nie powinna dotyczyć całego materiału, a najwyżej trzech ostatnich jednostek lekcyjnych.
14. Przy ustaleniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciele korzystają ze średniej ważonej:

- prace klasowe, testy – waga 2;
- sprawdziany godzinne -waga 2;
- sprawdziany krótsze, diagnozy – waga 1 (diagnoza wstępna bez oceny);
- kartkówki, odpowiedzi ustne – waga 1;
- prace domowe – waga 1;
- zeszyt przedmiotowy – waga 1 (oceniany zgodnie z zasadami PSO z poszczególnych przedmiotów);
- rozwiązywanie problemów – waga 1;
- aktywność – waga 1;
- praca w grupach – waga 1;
- formy praktyczne - waga 1
- projekty edukacyjne – waga 1-2 (decyduje nauczyciel).

15. Ocena śródroczna i roczna:

- 1-powyżej 1,8 – ocena dopuszczająca**
- 2- powyżej 2,8 – ocena dostateczna**
- 3-powyżej 3,8 – ocena dobra**
- 4-powyżej 4,7 – ocena bardzo dobra**
- 5-powyżej 5,4 – ocena celująca.**

16. Ocena roczna wyliczana jest ze wszystkich częściowych ocen zdobytych przez ucznia w ciągu roku szkolnego.

17. Przy ustalania oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę poza ocenami częściowymi, zaangażowanie ucznia na lekcji oraz jego systematyczność.

18. Ocena roczna wyliczana jest ze wszystkich częściowych ocen zdobytych przez ucznia w ciągu roku szkolnego.

19. W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, w formie pisemnej i ustnej, oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych. Ustalona przez komisję roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem niedostatecznej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego. Szczegółowe informacje zawarte są w WSO.

VI. SPOSOBY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O EDUKACYJNYCH OSIĄGNIĘCIACH

1. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:

1. wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
- 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- 3). warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.

INFORMACJA ZWROTNA

Nauczyciel - uczeń.

1. Nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do każdej wystawionej oceny.
2. Uczeń ma możliwość otrzymywania dodatkowych wyjaśnień i uzasadnień do wystawionej oceny. Oceny wraz z komentarzem stanowią informację dla ucznia o jego postępach w nauce
3. Nauczyciel pomaga uczniowi w samodzielnym planowaniu rozwoju.
4. Nauczyciel motywuje ucznia do dalszej pracy.

Nauczyciel - rodzice.

Podczas wywiadówek, indywidualnych konsultacji, rozmów interwencyjnych nauczyciel przekazuje rodzicom (prawnym opiekunom):

1. Informacje o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce ich dziecka.
2. Dostarcza rodzicom informacji o trudnościach i uzdolnieniach ucznia.
3. Przekazuje wskazówki do pracy z uczniem.
5. PSO z biologii wraz z wymaganiami edukacyjnymi znajduje się do wglądu dla rodziców (prawnych opiekunów) w bibliotece szkolnej i na stronie internetowej szkoły.
6. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z przedmiotu określone są w WSO i znajdują się do wglądu dla rodziców (prawnych opiekunów) w bibliotece szkolnej i na stronie internetowej szkoły.

Nauczyciel - wychowawca klasy - pedagog szkolny.

1. Nauczyciel wpisuje oceny do dziennika lekcyjnego.
2. Nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach i zachowaniu ucznia.
3. Nauczyciel informuje pedagoga o sytuacjach wymagających jego interwencji.

VII. EWALUACJA

Formy ewaluacji:

- ❑ rzetelna weryfikacja wymagań na poziom podstawowy i ponadpodstawowy
- ❑ słowne konsultacje z innymi nauczycielami biologii;
- ❑ informację zwrotną nauczyciel – uczeń - rodzic,
- ❑ zmiany w Wewnątrzszkolnym Systemie Oceniania,
- ❑ zmiany w Rozporządzeniu MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów
- ❑ zmiany w podstawie programowej kształcenia ogólnego edukacji dla bezpieczeństwa..

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA
Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne

Okres I

Wymagania konieczne (ocena <u>dopuszczająca</u>)	Wymagania podstawowe (ocena <u>dostateczna</u>)	Wymagania rozszerzające (ocena <u>dobra</u>)	Wymagania dopełniające (ocena <u>bardzo dobra</u>)	Wymagania wykraczające (ocena <u>celująca</u>)
ROZDZIAŁ 1. OSTRZEGANIE O ZAGROŻENIACH I ALARMOWANIE				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady środków alarmowych • wymienia negatywne skutki nieuzasadnionego wszczęcia alarmu pożarowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak należy się zachować po usłyszeniu alarmu • omawia zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czemu służy system wykrywania skażeń i alarmowania • wyjaśnia, na czym polegają działania systemu wykrywania skażeń i alarmowania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych • zachowuje się właściwie (zgodnie z instrukcją) po ogłoszeniu alarmu w szkole 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia sposoby przeciwdziałania panice • uzasadnia konieczność istnienia zorganizowanej ochrony ludności

ROZDZIAŁ 2. POWSZECHNA SAMOOBRONA I OBRONA CYWILNA				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe środki gaśnicze • wyjaśnia znaczenie terminów „wypadek” i „katastrofa” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje najczęstsze sytuacje stanowiące zagrożenie dla jednostki i grup społecznych • identyfikuje znak rozpoznawczy OC • wyjaśnia znaczenie terminu „sytuacja kryzysowa” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe dokumenty ONZ regulujące działanie obrony cywilnej na świecie • wymienia podstawy prawne działania ochrony ludności i obrony cywilnej w Rzeczypospolitej Polskiej • omawia cele i zadania obrony cywilnej • wymienia i omawia najczęstsze zagrożenia zdrowia i życia na skutek powodzi, pożaru, huraganu i innych sytuacji kryzysowych zagrażających lokalnej społeczności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje nazwę centralnego organu państwa odpowiedzialnego za obronę cywilną; wymienia terenowe organy obrony cywilnej • wymienia instytucje zajmujące się zarządzaniem kryzysowym • kompletuje sprzęt i wyposażenie przydatne podczas ewakuacji; uzasadnia swój wybór 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jest przekonany o celowości istnienia struktur obrony cywilnej na poszczególnych szczeblach, uzasadnia wypowiedź • przewiduje sytuacje kryzysowe zagrażające miejscowości, w której mieszka i szczegółowo omawia te zagrożenia

ROZDZIAŁ 3. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA I DZIAŁANIA RATOWNICZE				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia najczęstsze przyczyny pożarów • omawia przyczyny powodzi w Polsce • wyjaśnia znaczenie terminu „ewakuacja” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego i wskazuje jego typowe rozmieszczenie w obiektach publicznych (także w szkole) • omawia przyczyny wypadków oraz katastrof komunikacyjnych i technicznych • charakteryzuje najistotniejsze zasady opuszczania miejsc zagrożonych • opisuje drogę ewakuacji w szkole 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę obserwacji stanu wód oraz urządzeń hydrotechnicznych • wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi i czego w czasie powodzi robić nie wolno • charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy • identyfikuje znaki ochrony przeciwpożarowej • wyjaśnia, jak należy się zachować w przypadku dostrzeżenia pożaru • omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia i uzasadnia niezbędne działania przygotowujące do ewakuacji z terenów zagrożonych powodzią • wyjaśnia, jak należy gasić zarzewie ognia • wyjaśnia, jak należy gasić odzież palącą się na człowieku • omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof (komunikacyjnych, innych) • wymienia główne przesłanki do podjęcia ewakuacji spontanicznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia zadania organów państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej • wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność • omawia na przykładach znane z historii lub aktualnych wydarzeń przykłady ewakuacji ludności oraz ich przyczyny

ROZDZIAŁ 4. PIERWSZA POMOC I RESUSCYTACJA				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia numery alarmowe i omawia właściwy sposób wzywania pomocy przedstawia treść wezwania pogotowia lub lekarza układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej oraz wie kiedy nie można tego robić 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia zasady oceny układu oddechowego i krążenia (ABC) wymienia zawartość apteczki pierwszej pomocy; posługuje się apteczką pierwszej pomocy wyjaśnia, czym jest zasłabnięcie, i omawia zasady postępowania w przypadku zasłabnięcia wyjaśnia czym jest łańcuch przeżycia wie jak pomóc osobie, która zadławiła się 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia budowę i zasady funkcjonowania układu oddechowego człowieka omawia budowę i zasady funkcjonowania układu krążenia człowieka omawia zasady postępowania aseptycznego i bezpiecznego dla ratownika wyjaśnia, na czym polega resuscytacja krążeniowo-oddechowa wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej wyjaśnia, na czym polega pomoc ratownicza w zadławieniu omawia znaczenie czasu w udzielaniu pierwszej pomocy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia kolejne ogniwa łańcucha przeżycia; omawia ich znaczenie wyjaśnia, jak działa w Polsce system ratowniczy rozpoznaje stan osoby poszkodowanej; prawidłowo bada jej oddech (na manekinie) wyjaśnia znaczenie bólu w klatce piersiowej jako objawu stanu zagrożenia życia wyjaśnia zasady postępowania z poszkodowanym skarżącym się na ból w klatce piersiowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, do czego służy automatyczny defibrylator zewnętrzny, na czym polega jego działanie i gdzie powinien się znajdować bezbłędnie i samodzielnie wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową u dorosłych i dzieci (na manekinach) Omawia przeznaczenie AED oraz wie gdzie takie urządzenia powinny się znajdować

Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wymienia główne przyczyny złamań, zwichnięć i skręceń• wymienia części ciała najłatwiej ulegające odmrożeniom• wyjaśnia, jak należy się zachowywać i czego należy unikać w czasie burzy• omawia zagrożenia wynikające z intensywnych opadów śniegu, porywistych wiatrów i bardzo niskich temperatur oraz prawidłowe zachowanie w takich sytuacjach	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wymienia najczęstsze przyczyny utonięć• typowe objawy i najczęstsze okoliczności zatruć• wymienia najczęstsze przyczyny wypadków drogowych• udziela pomocy w przypadku krwawienia z nosa• wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc przy zatruciach:<ul style="list-style-type: none">- pokarmowych- lekami- gazami- środkami chemicznymi	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• omawia skutki działania niskiej temperatury na organizm ludzki• wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc:<ul style="list-style-type: none">- w wychłodzeniu - w odmrożeniu• wyjaśnia, od czego zależy temperatura odczuwalna• omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm ludzki• wyjaśnia znaczenie terminów „udar słoneczny” i „udar cieplny”• wyjaśnia, jakie skutki wywołują porażenia prądem elektrycznym i od czego zależy stopień obrażeń• wyjaśnia, jak udzielić pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym• uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• udziela pomocy przy krwawieniu odpowiednio do rodzaju krwawienia• udziela pomocy przy urazach kończyn• demonstruje sposoby użycia chusty trójkątnej• udziela pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia termicznego• udziela pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia chemicznego: skóry, przełyku i przewodu pokarmowego, oczu• wyjaśnia, jak można pomóc osobie, która ucierpiała wskutek udaru• wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym• wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym na skutek załamania lodu	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia, dlaczego krwotok i wstrząs krwotoczny zagrażają życiu• bezbłędnie i samodzielnie demonstruje sposoby opatrywania ran krwawiących oraz opatruje urazy kończyn
---	--	--	---	---

ROZDZIAŁ 5. OCHRONA PRZED SKAŻENIAMI				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiada na pytanie na czym polega zagrożenie nadmiernym promieniowaniem • podaje przykłady naturalnych źródeł promieniowania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu „promieniotwórczość” • wymienia reakcje organizmów żywych na napromieniowanie (choroba popromienna) • wymienia możliwe źródła skażenia • wymienia sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ substancji promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę • wyjaśnia znaczenie terminów: „skażenie” i „zakażenie” • charakteryzuje walory ochronne różnych rodzajów opakowań 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje wysokość dawki promieniowania, która wywołuje typowe objawy choroby popromiennej • podaje przykłady wykorzystania promieniotwórczości w służbie ludzkości • podaje nazwy instytucji w Polsce, w ramach których działają służby monitorujące poziom radiacji • uzasadnia konieczność stałej ochrony wody i żywności, zwłaszcza w czasie zdarzeń kryzysowych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje wysokość dawki promieniowania, która wywołuje typowe objawy choroby popromiennej • omawia sposoby postępowania w przypadku zagrożenia skażeniami promieniotwórczymi • planuje wielkość zapasów wody i żywności na potrzeby swojej rodziny, na określony czas

ROZDZIAŁ 6. ZAGROŻENIA CHEMICZNE				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie jak oznacza się pojazdy przewożące substancje niebezpieczne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia postępowanie po uwolnieniu się substancji chemicznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega uzdatnianie skażonej żywności i wody • wyjaśnia znaczenie terminów: „odkażanie”, „dezaktywacja” (mechaniczna, fizyczna, chemiczna), „dezynfekcja”, „dezynsekcja”, „deratyzacja” • wymienia rodzaje oznakowań substancji toksycznych i miejsca ich eksponowania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach • przedstawia zasady postępowania w okolicznościach nakazujących opuszczenie zagrożonego miejsca • samopomoc (jak sobie radzić bez pomocy z zewnątrz) i samoewakuacja (doraźna - spontaniczna) • wymienia zagrożenia lokalne stwarzane przez przemysł i transport • podaje przykłady zastępczych środków ochrony dróg oddechowych i skóry 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • proponuje działania chroniące ludzi przed działaniem substancji szkodliwych • wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej i środka transportu oraz rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi • uzasadnić rozmieszczenie tablic i znaków bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania i nauki

Oczekiwane osiągnięcia absolwenta III etapu edukacyjnego w poszczególnych obszarach

1. Znajomość powszechnej samoobrony i ochrony cywilnej
 - znajomość prawnych i historycznych aspektów zorganizowanej ochrony ludności cywilnej
 - znajomość instytucjonalnych struktur zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej w Polsce

2. Przygotowanie do działania ratowniczego
 - rozpoznawanie sygnałów alarmowych
 - znajomość zasad profilaktyki pożarowej oraz postępowania przy gaszeniu zarzewi ognia
 - znajomość zasad ewakuacji z zagrożonego rejonu oraz praktyczna jej realizacja po ogłoszeniu alarmu
 - znajomość zasad ochrony ludzi i zwierząt oraz żywności i produktów rolnych przed skażeniami
 - identyfikacja głównych znaków ewakuacyjnych i ochrony przeciwpożarowej
 - znajomość algorytmów zachowań ratowniczych i ochronnych w odniesieniu do poszczególnych zagrożeń

3. Nabycie umiejętności udzielania pierwszej pomocy
 - rozpoznawanie stanów zagrożenia życia i zdrowia
 - wykonywanie resuscytacji krążeniowo-oddechowej
 - opatrywanie ran i urazów kończyn
 - umiejętność podejmowania działań ratowniczych w wypadkach komunikacyjnych
 - umiejętność wzywania fachowej pomocy
 - zabezpieczenie ratownika i miejsca zdarzenia
 - świadomość znaczenia wczesnej defibrylacji dla ratowania życia poszkodowanych